

Bakalaureusetöö, magistritöö ja magistriprojekti vormistusjuhend antiikkeeelte- ja kultuuride ja klassikalise filoloogia erialadel

1. Bakalaureusetöö, magistritöö või magistriprojekt (edaspidi lõputöö, kui hõlmatud on kõik kolm) peab olema vormistatud arvutiga. Põhitekst peab olema antud reavahega 1,5, tähekõrgus 12. Lõigu algus võib olla tähistatud taandrega, lõikude vahed ei pea jooksva teksti sees olema laiad. Võib kasutada ka alternatiivset paigutust (lõikude vahed laiad, ent lõigud ilma taandreta). See on soovitav eriti juhul, kui tuleb esitada rohkesti (värss)tsitaate, et üldpilt ei oleks iga värssitsitaati taandrega alustades liiga kirju. Teksti mõlemad servad on soovitatav vormistada ühtlustatuna (*justified*). Joonealustes märkustes ja lisades võib kasutada reavahet 1,0 ja tähekõrgust 10. Šriftiks võiks olla nt *Times New Roman* või mõni muu üldkasutatav šrift. Eelpool toodud tähekõrgused kehtivad šrifti *Times New Roman* puhul; teistsuguse šrifti kasutamisel peaks tähekõrgus olema sellele vastav.

2. Lõputöö leheküljed peavad olema nummerdatud. Tiitelleht loetakse esimeseks leheküljeks, kuid numbrit välja ei kirjutata. Kui numbrid on paigutatud lehe ülemisse serva, jäetakse need märkimata ka lehekülgedel, mis algavad tavalisest tekstist erinevalt (pealkirja, tabeli, illustratsiooniga vms). Kui lehekülje algab väga väikese alaosa (nt alapeatüki pealkirjaga), võib lehekülje nummerdada. Lehekülje numeratsiooni paigutus (all keskel, ülal keskel, all või ülal paremas servas) on üldiselt vaba, ent peab olema järjekindel, siiski ei tohiks numbreid paigutada vasakusse serva.

3. Põhiteksti osas on soovitatav kasutada tavalist kirja, pealkirjade ja alapealkirjade jaoks poolpaksu kirja (*bold*), tekstis esinevate ladina tähestikus tsitaatide ja teoste pealkirjade esiletoomiseks kaldkirja ehk kursiivi. Soovitame kasutada automaatset pealkirjavormindust, mis võimaldab koostada automaatselt sisukorda.

4. Lõputöö koosneb enamasti järgmistest osadest: tiitelleht, sisukord, lühendite selgitus (kui on kasutatud), sissejuhatus, peatükid ja alapeatükid, kokkuvõte, kasutatud kirjanduse nimestik (bibliograafia), võõrkeelne lühikokkuvõtte tööst. Soovi korral võib lisada eessõna ning töö lõppu registrid (viidatud tekstikohad, isikunimed jms) ja/või lisa(d). Töö struktuur võib vastavalt töö spetsiifikale olla ka teistsugune, kui see on ära põhjendatud.

5. Tiitellehel on lubatud kasutada erinevaid kombinatsioone tingimusel, et üldmulje tiitellehest oleks selge ja ülevaatlik ning et eelkõige tõuseks esile töö pealkiri ja autori nimi. Lõputöö tiitelleht peaks sisaldama järgmisi andmeid (vt ka lisa 1):

lehekülje keskel:	ülaosas	Tartu Ülikool humanitaarteaduste ja kunstide valdkond maailma keelte ja kultuuride instituut klassikalise filoloogia osakond
lehekülje keskel:	keskosas	<i>autori nimi</i> <i>töö pealkiri</i> <i>töö määratlus:</i> bakalaureusetöö/magistritöö/magistripjekt
selle all paremal äärel:		<i>töö juhendaja tiitel ja nimi</i>
lehekülje alumises osas keskel:		<i>töö esitamise koht ja aeg</i>

6. Lõputöö sisukord paigutatakse töö algusesse tiitellehe järele. See koosneb töö osade loetelust koos viitega iga allosa algusleheküljele, esitatud kahes joondatud tulbas, mille vahele ei ole vaja trükkida punktiirjooni.

7. Lõputöö põhiosa jaguneb vastavalt uurija eesmärgile peatükkideks ja alapeatükkideks (sisust tulenevalt võib töö olla jaotatud ka osadeks, mis on omakorda vajadusel liigendatud peatükkideks). Peatükke võib nummerdada ja süstematiseerida mitmeti:

a) Peatükid nummerdatakse rooma numbritega, ja kui neis on alapeatükke, siis tähistatakse need ladina suurtähtedega, väiksemad alajaotused araabia numbritega. Nt

I peatükk

A.

B.

1.

2.

C.

jne.

b) Suuremad alajaotused (peatükid) nummerdatakse araabia numbritega, väiksemate alajaotuste puhul lisatakse täiendavalt araabia numbreid (uuesti põhipeatüki numbrist alustades). Selline liigendamine ei tohiks aga muutuda liialt detailseks:

1.

1.1.

1.2.

1.2.1.

1.2.2.

2.

2.1.

2.2.

jne.

Sõltuvalt töö mahukusest võib allosasid edasi liigendada, kuid mitte liiga palju. Alaosade hierarhilisel liigendamisel tuleks arvestada, et uue tasandi alajaotuse sissetoomiseks peab eelnev jagunema vähemalt kaheks (st tuleks vältida tarbetute ja sisuta alajaotuste sissetoomist, nagu näiteks: 1. Sissejuhatus; 1.1 Töö alus ja meetod; 1.1.1. Töö alus; 1.1.2 Töö meetod.)

Pikemad uurimuslikud peatükid võiksid lõppeda selle peatüki järelduste kokkuvõttega (kas siis eraldi lõigu või koguni alapeatüki kujul). Referatiivsete peatükkide puhul ei ole selline alakokkuvõte vajalik.

8. Uurimisallikate esitamine töös. Sõltuvalt uurimismaterjali kättesaadavusest ja pikkusest tuleb otsustada, kas ja millisel kujul on see otstarbekas töös esitada:

a) antiikautorite tekstidel põhinevas lõputöös piisab üldjuhul täpsest viitest, millisest väljaandest tekstikatkend on võetud. Täpse viite võib esitada juba sissejuhatuses. Kui lõputöös esitatav analüüs puudutab tõlgenduse probleeme, on soovitatav esitada lisana koos kreeka/ladina tekstiga ka oma tõlge vastavast tekstikatkest. Kui tegemist on mingi uurija enda poolt leitud näidete korpuse analüüsiga, on see samuti soovitatav lisas esitada.

b) kesk- ja varauusaegsete seni editeerimata käsikirjaliste ja varatrükistes ilmunud ladina- ja kreekakeelsete tekstide puhul on tekstide keerulise kättesaadavuse tõttu oluline analüüsitav uurimismaterjal töös lisas (või ka põhiteksti osana magistriprojektis või bakalaureusetöös, mille üheks fookuseks on editsioon) editeerida. Kui on tegemist teksti esmapublikatsiooniga käsikirja või varatrükise alusel, tuleb esitada oma editeerimispõhimõtted. Neis peab sisalduma viide, millise käsikirja või vanatrükise põhjal on editsioon tehtud ja kus (millises raamatukogus või arhiivis) editsiooni aluseks olev originaal asub. Lühidalt tuleb mainida originaali seisukorda (hävinud üla- või allservad, plekid, raamatukoide augud jm, millest võib sõltuda interpreteerimine). Tekst tuleb soovitatavalt varustada ridade numeratsiooniga, värsstekstid esitada ridadesse jaotatuna, nii et värsistruktuur oleks visuaalselt tajutav. Samuti peab olema kindlaks määratud, kuidas käiakse ümber teksti ortograafiaga (suure ja väikese algustähe kasutus), diakriitiliste märkide, ligatuuride ja lühenditega, originaali kirjavahemärgistuse ja šriftierinevustega – kas need on säilitatud originaalipäraselt või ühtlustatud mingite põhimõtete alusel. Vajadusel võib editsioonile lisada joone all kriitilise aparadi (*apparatus criticus*).

c) pildiline materjal tuleb esitada illustratsioonidena juhtudel, kui see pole üldiselt kättesaadav, vastasel korral piisab viidetest ja teksti mõistmiseks hädavajalikest illustratsioonidest.

9. Kasutatud kirjanduse nimestik vormistatakse vastavalt töös kasutatud viitamissüsteemile. Kui on kasutatud nii käsikirjalisi kui ka trükitud materjale ja internetiandmebaase, tuleb need esitada eraldi loeteludena (1. Käsikirjalised allikad. 2. Trükis ilmunud tööd. 3. Internetiandmebaasid). Eraldada võib ka tekstiväljaanded, sekundaarkirjanduse ja üldisemad teatmeteosed.

Kui slaavi/kreeka vm tähestikus antud kirjed on võimalik esitada ilma ladina tähestikku translitereerimata, esitatakse ladina, slaavi, kreeka vm tähestikus kirjed eraldi nimistutena vastavalt konkreetse tähestiku alfabeetilisele järjekorrale. Kui slaavi/kreeka vm tähestiku kasutamine pole tehnilistel põhjustel võimalik, tuleb vastavate teoste pealkirjad, autorid jm. andmestik translitereerida¹ ja esitada üldises kirjandusnimistus vastavalt ladina alfabeedile.

¹ Eriti slaavi tähestikus materjalide puhul tuleks hoiduda tavapärasest transkribeerimisest. Vene tähestiku translitereerimise reeglid võib leida T. Erelti teosest *Eesti ortograafia* või veebist (vt nt <https://keeleabi.eki.ee/wiki/Umberkirjutus.html>)

Võimalik on ka autori nime ladina tähestikku translitereeritud kujul kasutamine viidetes ning kirjanduse loetelus, kus sellele järgneb nimekuju ning ilmumisandmed originaaltähestikus (vt näide allpool).

Kirjandusnimestiku vormistamisel on olulisim jälgida, et vormistus oleks läbivalt ühes stiilis. Näiteks: raamatu pealkiri läheb kursiivi, artikli pealkiri (hoolimata esinemiskohast) ülakomade (mõnes süsteemis jutumärkide) vahele. Kursiivis on ka ajakirja või koguteose nimetus. Klassikalise filoloogia eriala-ajakirjade puhul võib kasutada lühendeid, mis on esitatud aastaraamatus *L'Année philologique* või mis on kasutusel vastavais ajakirjades enestes. Lühendid võiks esitada ka lühendite nimekirjas, välja arvatud üldlevinud lühendid (nt 'etc.').

Autorite eesnimed kirjutatakse välja, kui need on teada. Lisaks ilmumiskohale tuleks ära märkida ka kirjastus. Ilmumisaasta või -koha puudumisel teoses kasutatakse vastavalt lühendeid *s.a.* (= *sine anno*) ning *s.l.* (= *sine loco*). Kui ilmumiskohti on rohkem kui kaks, võib mainida neist esimese ning lisada lühendi etc. (nt New York etc.)

Ladinakeelse ilmumisandmestikuga teoste puhul võiks ladinakeelsele linnanimele sulgudes lisada tänapäevase nimekuju, nt: Stutgardiae (Stuttgart); seejuures eristatakse alati *u* ja *v*. Ilmumisaasta märgitakse alati araabia numbritega. Ingliseelsete pealkirjade puhul ei ole bibliograafiliste tavade kohaselt vaja kasutada läbivalt suurt algustähte.

NÄITED

Raamat:

Norden, Eduard (1958). *Die antike Kunstprosa vom VI. Jahrhundert vor Christus bis in die Zeit der Renaissance*. Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft.

Kui on kasutatud raamatu faksiimile tüüpi väljaannet interneti vahendusel (pdf- või djvu-failina), ei erine sellele viitamine paberväljaande omast.

– Kui raamatul on alapealkiri, eraldatakse see pealkirjast kooloniga:

Opelt, Ilona (1965). *Die lateinischen Schimpfwörter und verwandte sprachliche Erscheinungen: Eine Typologie*. Heidelberg: Carl Winter.

– Kui raamat on ilmunud sariväljaandes, tuleb seda märkida sulgudes:

Wilamowitz-Moellendorff, Ulrich von (1900). *Die Textgeschichte der griechischen Lyriker*. Berlin: Weidmannsche Buchhandlung. (Abhandlungen der Königlichen Gesellschaft der Wissenschaften zu Göttingen. Philologisch-historische Klasse. Neue Folge, Bd. 4.3.)

Busch, Wolfgang (1964). *Horaz in Russland: Studien und Materialien*. München: Eidos. (Forum Slavicum 2.)

– Antiikautorite tekstieditsioonid reastatakse tavaliselt editeerija, mitte antiikautori nime järgi:

Shackleton Bailey, David R., ed. (1985). *Q. Horatii Flacci Opera*. Stuttgart; Leipzig: Teubner.

Artikkel ajakirjast:

Lill, Anne (1989). 'Karl Morgenstern ja klassikaline humanitaarharidus. Filoloogiline seminar Tartus 1821–1835.' – *Akadeemia* 1, 1051–1078.

– Kui artikli pealkirjas esineb omakorda teose pealkiri, antakse see kursiivis:

Neschke-Hentschke, Ada (1993). 'Carl Morgenstern *De Platonis republica commendationes tres*, Halae 1794. Platoni *Riigi* esimene nüüdisaegne kommentaar.' – *Akadeemia* 5, 107–122.

Mayhew, Robert (2006). 'Plato, *Laws* 10, 905E3: ENTEΛEXΩΣ or ENΔEΛEXΩΣ.' – *The Classical Quarterly* 56(1), 312–317.

Artikkel kogumikust:

Martindale, Johanna (1993). 'The best Master of Virtue and Wisdom: the Horace of Ben Jonson and his heirs.' – *Horace made new*. Ed. C. Martindale, D. Hopkins. Cambridge: University Press, 50–85.

või

Martindale, Johanna (1993). 'The best Master of Virtue and Wisdom: the Horace of Ben Jonson and his heirs.' – Martindale, C.; Hopkins, D. (ed.), *Horace made new*. Cambridge: Cambridge University Press, 50–85.

Artikkel sariväljaandest:

Kudu, Elsa (1970). 'K. Morgenstern valgustuslike ideede levitajana Liivimaal.' (Tartu Ülikooli Toimetised 262.) Tartu: Tartu Riikliku Ülikooli teaduslik raamatukogu, 5–17.

Artikkel leksikonist (peetakse silmas järgmisi suuremaid teatmeteoseid: *Paulys Real-Encyclopädie der classischen Altertumswissenschaft*, *Der Neue Pauly*, *Der Kleine Pauly*, *Lexikon der Antiken Welt*, *Historisches Wörterbuch der Rhetorik*, mõned vanemad biograafilised leksikonid jt, soovitav on kasutada teoseid, mille artiklite autorid on esitatud, autori puudumisel tuleb paigutada bibliograafiasse artikli nime järgi):

Kroll, Wilhelm (1931). 'Mazakes.' – *Paulys Real-Encyclopädie der classischen Altertumswissenschaft* Bd. 29, 2. Leipzig: Teubner, ## (kolumni number).

Mitteladina tähestikus viite esitamine üldises kirjanduse nimekirjas:

Malinauskene, Nadežda K. (1991) = Малинаускене, Н. К. (1991). 'Некоторые принципы филологического анализа термина в работах А. Ф. Лосева по истории античной эстетики.' – *А. Ф. Лосев и культура XX века: Лосевские чтения*. Москва: Наука, 165–168.

Arhiivimaterjalid:

Eesti Ajalooarhiiv

Sageli võib näha viitamist kujul:

Döllén, Alexander (1894). *Horatii Satiren libri primi nonam interpretatus est.* – EAA, f 402, n 10, sü 26, lk 1–8.

Tuleks siiski järgida arhiivi tänapäevaseid viitamisjuhiseid ning kirjutada viide kujul EAA.402.10.26, lk 1–8 (vt <https://www.ra.ee/teadus-ja-publikatsioonid/viitamise-juhend/>).

Kirjandusmuuseum:

Hurt, Jakob (1858). *War Horaz glücklich?* – KM KO, f 45, m 15:2.

Ülikooli raamatukogu käsikirjade ja haruldaste raamatute osakond:

Krajewski, Nikolai (1827). *De Studio litterarum latinarum.* – Tartu Ülikooli UB KHO f. 15, sü. 25.

(f = fond, m = mapp, n = nimistu, sü = säilitusühik, l (või: fol.) = leht või lk = lehekül; asutused ei pruugi kasutada lühendeid ühtmoodi, tuleb kasutada vastava asutuse lühendit).

Internetiallikad:

Digitaalsel kujul olevatele allikatele kehtivad samad reeglid, mis paber kandjal olevatele. Kirje lõpus peab lihtsalt kajastuma allika kasutamise/vaatamise aeg ning selle veebiaadress või doi-aadress (*digital object identifier*), mis on elektrooniliste allikate (nt teadusartiklite) identifitseerimiskood; doi kaudu viitamisel ei ole vaja lisada kasutamise aega või muud veebiaadressi. NB! Kui varem soovitati doi kirjutada lühikujul (nt doi:10.12697/smp.2020.7.2.02), siis praegu on soovitatav kirjutada see välja funktsioneeriva veeblingina (nt <https://doi.org/10.12697/smp.2020.7.2.02>). DOI-aadressid võiks töö piires ühtlustada, nt varasemad kujud algusega <http://dx.doi.org/>... viia üle hilisemale standardkujule <https://doi.org/>... Näiteid:

- Zahda, S. A. A. (2007). *Electronic books: Fad or Future?* Vaadatud 12.11.2016 <http://www.scribd.com/doc/127635/Electronic-books-EBook-Fad-or-Future>
- **Teadusartikkel veebis:** Chesser, W. D. (2011). 'The E-textbook Revolution.' – ALA TechSource, 8. Vaadatud 17.08.2017 <https://journals.ala.org/index.php/ltr/article/view/4426/5143>
- **Teadusartikkel koos doi-ga:** Lotman, Maria-Kristiina; Viiding, Kristi (2020). 'Verse Forms and Metres in Livonian Humanist Poetry: David Hilchen and his Ancient Models.' – *Studia Metrica et Poetica* 7.2, 23–42. <https://doi.org/10.12697/smp.2020.7.2.02>
- **Artikkel veebis, ilma autorita:** Historians Admit to Inventing Ancient Greeks (07.10.2010). – *The Onion*. Vaadatud 14.04.2021. <https://www.theonion.com/historians-admit-to-inventing-ancient-greeks-1819571808>

Viitamise ja kasutatud kirjanduse vormistamiseks võib vaadata ka järgmiseid juhendmaterjale:

<https://sisu.ut.ee/viitamiseabc>

<https://www.slideshare.net/tulevikuopetaja/viitekirjete-vormistamine>

Tekstiroboti(te) kasutamisel tuleks järgida nende kasutamise head tava ja neile ka viidata. Viitamise juhendi leiata punkti 4 alt:

https://ut.ee/sites/default/files/2023-05/chatgpt_kasutamise_hea_tava_28_04_2023_pdf_1.pdf

10. Võõrkeelne lühikokkuvõtte tööst võiks olla kirjutatud kas inglise, saksa, prantsuse, itaalia, vene või muus laiemalt kasutatavas võõrkeeles. See peab olema keeleliselt korrektne. Lühikokkuvõtte pealkirjaks on sõna *Kokkuvõtte* vastavas keeles (*Summary, Zusammenfassung* jne). Võõrkeelse töö puhul tuleb lisada kokkuvõtte eesti keeles.

11. Lõputöö lisades võib esitada tabeleid, skeeme jm illustreerivat materjali. Need tuleb lisaks põhitekstis käsitlemisele varustada igauks eraldi lühikese pealkirjaga. Vt ka ülalt, punkt 9.

12. Vormistamine

1) Näidete esitamine. Kui põhitekstis esineb ladina/kreeka autorite tekstikatkendeid (eriti värsside puhul), mis ületavad ühe rea, on need soovitatav esitada ladina/kreeka keeles ja tõsta muust tekstist esile taandreaga või eraldi tulbana, kusjuures võõrkeelne tekst võib olla kas kursiivis või ka mitte (viimast eriti juhul kui kaldkirjaga tähistatakse vastava katkendi puhul midagi muud, nt grammatilise analüüsi korral mõnd sõnaliiki, tekstoloogia puhul konjektuuri vms). Nt:

Ütleb ju Horatius oma esimese raamatu kolmekümne seitsmendas oodis:

Nunc est bibendum, nunc pede libero
pulsanda tellus, nunc Saliaribus
ornare pulvinar deorum....

või

*Nunc est bibendum, nunc pede libero
pulsanda tellus, nunc Saliaribus
ornare pulvinar deorum....*

Samas võib kuni 3-realise tsitaadi esitada ka teksti sees ilma taandreata, eraldades värssiread üksteisest kaldkriipsuga. Sel juhul peab tsitaat kindlasti olema kursiivis. Nt: *Nunc est bibendum, nunc pede libero / pulsanda tellus, nunc Saliaribus / ornare pulvinar deorum*. Kõik toodud näited tuleb varustada tõlkega.

Kui töös on vaja esitada pikem võõrkeelne tsitaat mõnest sekundaarallikast, esitatakse tsitaat teksti sees selles keeles, milles töö on kirjutatud (nt eesti keeles), tsitaadi võõrkeelne kuju tuuakse aga joonealuses märkuses. Võõrkeelsed tsitaatsõnad tuleb muust tekstist esile tõsta kursiiviga ja nende võõrkeelsele kujule lisatud eesti käändelõpp tuleb eristada ülakomaga.

Vanakreeka keeles olevad näited tuleb reeglina esitada kreeka alfabeedis. Sel juhul pole vaja kursiivi kasutada, ent tuleb jälgida korrektset ortograafiat (rõhud ja hõngusmärgid ei tohi puududa, kui need on olemas originaalis). Kui töö keskendub ladina filoloogiale ja kreekakeelseid näiteid on väga vähe, võib need esitada transliteratsioonis, mis peab samuti olema korrektne.

2) Kirjandusele viitamine on humanitaaria erinevates väljaannetes väga erinev ja ühtset süsteemi ei kehti. Lõputöö puhul võiks arvestada järgmiste põhimõtetega:

Viitamisel ladina/kreeka autorite teoste allosadele (raamatud, lõigud ja paragrahvid) peaks kasutama araabia numbreid (nt Hor. *Oodid* 1.37.1–3). Kasutada võib kombineeritud süsteemi joonealustest ja tekstisisestest viidetest. Tekstisisene viitamine sobib juhul, kui

tahetakse viidata refereeringule või tsiteerimisele teise autori allikast/teosest ilma omapoolset kommentaari lisamata. Joonealune märkus jätab pikema omapoolse kommentaari võimaluse.

Tekstisisel viitamisel esitatakse teksti sees tsitaadi või refereeringu järel sulgudes autori perekonnanimi, artikli või raamatu ilmumise aasta (kui samalt autorilt on ühel aastal ilmunud mitu kirjutist, lisatakse tähed a, b, c, jne) ning kooloni ja tühiku järel leheküljenumber, nt (Fraenkel 1922: 143). Kui autori nimi on teksti osaks, ei ole seda vaja sulgudes korrata, nt “..... Fraenkel (1922: 143) on näidanud, et...”. Kui teosel on kaks autorit, tuleb sulgudes anda mõlema nimed, ühendades need sidesõnaga *ja* või komaga, nt (Schanz ja Hosius 1922: 143). Teose puhul, millel on rohkem kui kaks autorit, antakse sulgudes vaid esimese autori nimi, lisades *jt* (*ja teised*), nt (Leumann jt 1980: 143). Kui sulgudes loetletakse mitme erineva autori töid, on soovitatav lisada need tähestiku või teoste ilmumise kronoloogilises järjekorras, välja arvatud juhul, kui tahetakse eraldi rõhutada mõnda loetletud autoreist, nt (Fraenkel 1922: 143, Hofmann 1926: 5, Norden 1958: 14). Iga selline tekstisisene viide juhatab bibliograafia juurde, kus on raamatu või käsikirja täpne kirje.

Joonealuse viitamissüsteemi puhul paigutatakse põhitekstis tsitaadi või refereeringu järele viitenumber, mis juhatab sama lehekülje joone alla. Viidete numeratsioon peaks olema pidev, s.t igal leheküljel ei tule alustada numbriga 1. Juhul kui viitenumber jääb tekstis lause või lauseosa lõppu, paigutatakse see tekstis kõigi kirjavahemärkide järele, nt:lause lõpp.”⁴⁶ Joonealuste märkuste teksti sees võib esineda ka tekstisisest viitamist.

3) Kasutatud lühendid. Kui lõputöös on kasutatud lühendeid, mis pole üldtuntud (siia ei kuulu lühendid nt, s.t, v.a), tuleb nende täielikud lahtikirjutused anda alfabeetilises lühendite loetelus. Kui töös mingit lühendit kasutada, tuleb seda kõikjal teha järjekindlalt ühtmoodi. Eestikeelsete üldkasutatavate lühendite süsteemi vt nt T. Ereht, *Eesti ortograafia*. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus 2016 (või hilisem) või Eesti Keele Instituudi veebilehelt.

Lisaks lühendite loetelule esineb ka selline moodus, kus esmakordsel esinemisel töös antakse vastav nimi (pealkiri) täielikul kujul, joone alla aga viiakse märkus: “Edaspidi lühendatult ...”. Selline selgitus ei nõua enam järgmistes viidetes kogu kirje esitamist.

Ladina/kreeka autorite ja nende teoste nimesid ei ole vaja kogu töö vältel täismahus välja kirjutada. Ladina autorite ja teoste lühendid tuleks vormistada vastavalt *Oxford Latin Dictionary* lühendite loetelule, kreeka autorite ja teoste lühendite osas võib toetuda *Kleine Pauly* või Liddelli, Scotti ja Jonesi *Greek-English Lexicon*'i (LSJ) lühendite loetelule. Kreeka autorite nimed tuleb esitada kreekapärasel kujul (Platon, mitte Plato; Aischylos, mitte Aeschylus; Kallimachos, mitte Callimachus, jne), rooma autorite omad ladinapärasel kujul (Vergilius, mitte Virgil; Horatius, mitte Horace, jne). Kreeka autorite teoseid ja nende lühendeid tähistatakse erialakirjanduses sageli ladinakeelsete nimetustega (nt Aristophanes, *Equites*; Aristoteles, *Historia animalium*). Nende korrektset vormid leiab LSJ algusest. Kui viiteid on vähe, on soovitatav autorite nimed ja teoste pealkirjad välja kirjutada ja tõlkida, võttes arvesse välja kujunenud tõlketraditsiooni.

4) Täiendavaid juhiseid vormistamise osas:

a) Töö peab olema sõnastatud korrektselt, mõttekäigud esitatud loogiliselt ja üksikasjalikult. Vältida tuleb täitefraaside (“on huvitav märkida, et”, “on ilmne, et”, “on kergesti märgatav, et” jne) liiga sagedast kasutamist. Keeleliselt korrektne peab olema ka muukeelne resüme.

b) Antiikautoritele viitamisel on soovitatav toetuda tekstikriitilise aparatuuriga ja teaduslikult aktsepteeritud väljaannetele (Oxford Classical Texts, Teubner, Budé). Kui teksti on kasutatud TLG vahendusel, on soovitatav viidata lisaks väljaandele ka sellele.

c) Pealkirjade lõppu punkti ei panda. Kõik ülejäänud laused, k.a joonealused märkused lõppevad kirjavahemärkidega (punkt vms).

d) Võimalusel tuleb vältida tsitaatväljenditele, teoste pealkirjadele, sümbolitele, üksiktähtedele jne käändelõppude lisamist. Nt “Suetoniuse *Vita Karoli Magni*’st” asemel “Suetoniuse teosest *Vita Karoli Magni*”.

e) Autorit ennast võib töös nimetada järjekindlalt kas ainsuse esimeses (mina) või kolmandas isikus (autor, käesoleva töö autor). Eelistatavam on esimene isik. Mitmust (meie) ei ole soovitatav tarvitada, välja arvatud juhul, kui autoreid on mitu.

f) Termineid tuleb kogu töö vältel kasutada ühes ja samas tähenduses. Soovitatav on terminid sõnastada juba sissejuhatuses; kui termineid on väga palju, siis eraldi lisas.

g) Väidete ja järelduste sõnastamisel tuleks olla pigem tagasihoidlik kui liiga julge, s.t kindlat kõneviisi kasutada ainult sel juhul, kui väide on absoluutselt tõestatud. Muul juhul on alati võimalik tarvitada tingivat kõneviisi või tinglikkusele viitavaid fraase (autori käsutuses olnud materjal lubab väita/püstitada hüpoteesi/oletada vms).

h) Tuleb teha vahet sidekriipsu (-) ja mõttekriipsu (–) vahel; ülipikka kriipsu (—) ei ole vaja kasutada. Sidekriipsuga ühendatud sõnad ja sümbolid peavad olema trükitud koos, ilma vaheta, nt õige on B-osa, mitte aga B - osa, B- osa ega B -osa. Numbrivahemike vahele käib keskmine kriips (–), nt lk 13–42. Mõttekriipsuna kasutades on keskmise kriipsu mõlemal pool tühik (nt “See – *horribile dictu* – oli alles algus.”).

Lõputöö kirjutamisel võib leida abi ka nt veebilehelt www.teadustekst.ut.ee.

Lisa 1. Tiitellehe vormistamine (pooleldi väljamõeldud näide)

Tartu Ülikool
humanitaarteaduste ja kunstide valdkond
maailma keelte ja kultuuride instituut
klassikalise filoloogia osakond

Els-Maria Uibo

***Academia Gustavo-Carolina* üliõpilase Olaus Levellyni
retoorikaharjutus *Descriptio urbis Dorpatensis* ja selle võimalikud
eeskujud**

Bakalaureusetöö/Magistritöö/Magistripjekt

Juhendaja: dr Janika Päll

Tartu 2010

▪

○